

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 207g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a
unor prevederi din articolul 325 alin. (1) din Codul penal

CHIȘINĂU

20 decembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 19 decembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 20 decembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale” din articolul 325 alin. (1) din Codul penal, ridicată de către dl avocat Vladimir Zahariuc în dosarul nr.21-1-2401-07082018, pendinte la Judecătoria Cimișlia, sediul central.
2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 19 decembrie 2018, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul judecătoriei Cimișlia, sediul central, se află cauza penală privind învinuirea dlui Grigorii Fărîma de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 325 alin. (1) din Codul penal [Corupere activă].
4. Pe 4 decembrie 2018, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Vladimir Zahariuc, apărător ales al dlui Grigorii Fărîma, a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale” din articolul 325 alin. (1) din Codul penal. Textul de lege criticat stabilește sancțiunea pentru faptele de promisiune, oferire sau dare, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.
5. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Cimișlia, sediul central, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 25 Libertatea individuală și siguranța persoanei

„(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

[...]”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 325 Coruperea activă

„(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia **se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale**, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că legislatorul a stabilit, prin articolul 325 alin. (1) din Codul penal, o pedeapsă mai severă pentru faptele care constituie corupție activă, în comparație cu infracțiunea de corupție pasivă, prevăzută la articolul 324 alin. (1) din același Cod, fiind încălcat articolul 54 din Constituție.

9. De asemenea, autorul menționează că sancțiunea prevăzută la articolul 325 alin. (1) din Codul penal instituie un tratament diferențiat între un simplu cetățean (care este subiectul infracțiunii de corupere activă) și persoana publică (care este subiectul infracțiunii de corupere pasivă), fiind încălcat articolul 16 din Constituție.

10. Autorul susține că textul de lege criticat încalcă, de asemenea, prevederile constituționale de la articolele 23, care stabilesc dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, 25 alin. (1), care garantează libertatea individuală și siguranța persoanei, 26 alin. (1) și (2), care garantează dreptul la apărare, 46, care garantează dreptul la proprietate privată, și 54, care stabilește situațiile în care pot fi restrânse unele drepturi și libertăți fundamentale.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Vladimir Zahariuc în dosarul nr. 21-1-2401-07082018, pendinte la Judecătoria Cimișlia, sediul central.

14. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale” din articolul 325 alin. (1) din Codul penal.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia invocă încălcarea articolelor 16, 23, 25, 26, 46 și 54 din Constituție.

16. Curtea menționează că, potrivit art. 60 alin. (1), art. 66 lit. a) și art. 72 alin. (1) din Constituție, Parlamentul este unica autoritate legislativă a statului, o atribuție de bază a căruia o constituie adoptarea legilor.

17. Curtea reține că stabilirea limitelor de pedeapsă ține de marja de discreție a legislativului, care nu trebuie să afecteze principiul proporționalității și principiul nediscriminării. Parlamentul apreciază, în concret, în funcție de o serie de criterii, printre care și frecvența fenomenului infracțional sau gradul de pericol social al acestuia, care sunt limitele de pedeapsă potrivite.

18. Astfel, prin adoptarea sancțiunii pentru corupere activă sub formă de închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de discreție. Prevederile de lege criticate au natura unei norme de incriminare speciale, care creează un regim sancționator specific.

19. De altfel, potrivit articolelor 2 și 3 din Convenția penală privind corupția, adoptată la Strasbourg, pe 27 ianuarie 1999 (ratificată de Republica Moldova pe 30 octombrie 2003), „fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a stabili drept infracțiune penală conform dreptului său intern” faptele de corupție activă și pasivă.

20. Totodată, Curtea observă că limitele de pedeapsă în cazul infracțiunilor de corupție au fost stabilite în vederea implementării Strategiei Naționale Anticorupție pentru anii 2011-2015 (aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21 iulie 2011), care stabilea „revizuirea sistemului de sancționare a persoanelor implicate în cazuri de corupție prin asigurarea unui efect descurajant”.

21. Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 16 din Constituție, Curtea subliniază că principiul egalității nu trebuie confundat cu principiul uniformității, ultimul implicând un tratament juridic egal pentru toate cazurile și toate situațiile. Principiul egalității în drepturi nu implică tratarea juridică uniformă a tuturor infracțiunilor, iar reglementarea unui regim sancționator diferențiat în funcție de subiectul infracțiunii este expresia firească a principiului constituțional menționat, care impune ca în aceleași situații juridice să se aplice același regim, iar în situații juridice diferite tratamentul juridic să fie diferențiat.

22. Cu referire la aplicabilitatea articolelor 23, 25, 26, 46 și 54 din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării nu a motivat incidența normelor constituționale în cazul textului de lege contestat. Simpla trimitere la anumite texte din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acestea a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument.

23. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale” din articolul 325 alin. (1) din Codul penal, ridicată de către dl avocat Vladimir Zahariuc în dosarul nr. 21-1-2401-07082018, pendinte la Judecătoria Cimișlia, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 20 decembrie 2018

DCC nr. 167

Dosarul nr. 207g/2018